

Manifest: 'Meer grip op kwaliteit leermiddelen'

Tienduizenden onderwijsprofessionals zetten zich dagelijks in voor goed onderwijs. Hier hebben zij goede, toegankelijke en passende leermiddelen bij nodig. De praktijk toont helaas een ander beeld: onderwijsprofessionals hebben onvoldoende grip op de kwaliteit van leermiddelen, er is té weinig keuzevrijheid en de kosten zijn té hoog. **Dit moet anders.**

Uit een peiling onder ruim 2500 leraren, schoolleiders, schoolbestuurders en andere onderwijsprofessionals klinkt de nadrukkelijke roep om meer regie te pakken op de kwaliteit van leermiddelen en een stevige positie in te nemen richting marktpartijen.

Op basis van de resultaten uit deze peiling pleiten de AOb, CNV, AVS, FvOv, Stichting Platforms VMBO (SPV), Sectorraad Praktijkonderwijs, Sectorraad GO, Platform-TL, VO-raad en PO-Raad voor meer regie uit het onderwijsveld, meer flexibiliteit vanuit marktpartijen én het wegnemen van zorgen over stijgende kosten.

Voer publieke regie op de kwaliteit en toegankelijkheid van leermiddelen

De respondenten uit de peiling vinden dat leermiddelen:

- Beperkt zicht bieden op welke inhoud bijdraagt aan het behalen van kerndoelen/ eindtermen of wat extra stof is.
- Teveel stof bevatten. Hierdoor ervaren onderwijsprofessionals overladenheid.
- Onvoldoende inzicht geven in de wetenschappelijke onderbouwing van gemaakte keuzes.
- Een te grote digitale component bevatten.
- Onvoldoende aansluiten op leerlingen uit het praktijkonderwijs en speciaal onderwijs.

Geef scholen meer flexibiliteit en keuzevrijheid

- Scholen maken zich veel zorgen over de dominante positie van distributeurs en uitgeverijen en de verplichte afname van verschillende leermiddelen die niet afzonderlijk ingekocht kunnen worden.
- Scholen betalen noodgedwongen voor middelen die ze niet nodig hebben en niet gebruiken. Er belandt ieder jaar een berg aan werkboeken in de prullenbak. Bovendien moeten leermiddelen soms voor de hele leerlingpopulatie worden afgenomen terwijl dit voor slechts een deel nodig is.

Neem de zorgen over stijgende kosten weg

- Er zijn grote zorgen in het funderend onderwijs over de kosten van leermiddelen. De voorgenomen btw-verhoging zet dit nog meer onder druk. Volgens de eerste voorzichtige schattingen kost dit het funderend onderwijs jaarlijks 60 miljoen euro meer.

Wat staat wie te doen?

(Vertegenwoordigers van) Onderwijsprofessionals

- Zij gaan aan de slag met kwaliteitscriteria voor leermiddelen. Leermiddelen mogen pas de markt op wanneer zij aan deze criteria voldoen.

Marktpartijen

- Stop de verplichte koppelverkoop. Laat scholen alleen afnemen wat zij nodig hebben.
- Kijk naar meer duurzame alternatieven voor wegwerp werkboeken.
- Wees transparant over de kosten.

Politiek

- Stel - in overleg met het onderwijsveld - duidelijk kaders voor de toegankelijkheid, het aanbod en de transparantie in de kosten van leermiddelen.
- Schrap de voorgenomen btw-verhoging op leermiddelen.

Naar passende leermiddelen en een eerlijkere markt

Met dit manifest zetten de initiatiefnemers een eerste stap naar passende leermiddelen en een eerlijkere leermiddelenmarkt. Als vertegenwoordigers van de onderwijsprofessionals roepen wij de marktpartijen en politiek op om samen met de onderwijssector aan de slag te gaan.

Dit is hét moment, aan de vooravond van de invoering van de nieuwe, geactualiseerde kerndoelen. Door de inzichten, kennis en ervaring van de onderwijsprofessional beter te benutten, meer te luisteren naar de wensen vanuit de sector en de kosten beheersbaar te houden, dragen we gezamenlijk bij aan het versterken van de onderwijskwaliteit. En daar plukken de leerlingen van vandaag én morgen de vruchten van.